

NEW YORK TIMES BESTSELLER

KLETBA VÍTĚZŮ

MARIE
RUTKOSKI

FRAGMENT

Kletba vítězů

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.fragment.cz
www.albatrosmedia.cz

FRAGMENT

Marie Rutkoski

Kletba vítězů – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2018

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

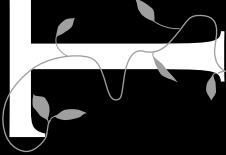
ALBATROS **MEDIA**

KLETBA VÍTĚZŮ

NAPSALA

MARIE RUTKOSKI

KLETTBA

VITÈZÜ

Pro Thomase, znovu

NEMĚLA JSEM SE NECHAT ZLÁKAT, HONILO SE KESTREL HLAVOU, zatímco sbírala stříbro od námořníků z improvizovaného herního stolku zřízeného v koutku tržnice.

„Nechod ještě,“ přemlouval jí jeden z hráčů.

„Zůstaň,“ ozval se další, ale to už měla pevně utažené šňůrky sametového měšce, co jí visel na zápěstí. Slunce na obzoru kleslo níž a barvilo vše do odstínů karamelu, což znamenalo, že hrála karty dost dlouho na to, aby si jí všiml někdo, kdo něco znamenal.

Někdo, kdo by to na ni pověděl otcí.

Karetní hry jí navíc ani tolik nebavily. Stříbro, které vyhrála, by ani zdaleka nepokrylo cenu jejích hedvábných šatů, teď potrháných o dřevěnou bednu plnou třísek, na které seděla. Ale námořníci byli mnohem záłudnější soupeři než běžná šlechta. Karty obraceli divoce a lstivě, nadávali, když prohrávali, nadávali, když vyhrávali, a o poslední stříbrný svorník by obrali i svého nejlepšího přítele. A švindlovali. To jejich švindlířství se Kestrel obzvlášť zamlouvalo. Nebylo pak vůbec snadné je porazit.

Usmála se, a byla pryč. Úsměv na rtech jí ale brzy povadl. Ta hodina vzrušujícího hazardu ji měla přijít draho. Nebyly to však ani hazardní hry, ani společnost námořníků, co by jejího otce rozlítilo. Kdepak, generál Trajan by se zajímal jen o to, proč se jeho dcera po městské tržnici potuluje sama.

Podle všeho se o to ostatní lidé zajímali také. Viděla jim to na očích, když se proplétala mezi stánky plnými rozbalených pytlíků s kořením, jehož vůně se mísila se sláným vzduchem vanoucím z nedalekého přístavu. Když kolem nich Kestrel procházela, v duchu hádala, která slova se lidé neodvažují ani zašeptat. Nahlas samozřejmě neřekli nic. Dobře věděli, co je zač. A ona zase dobře věděla, co mají na jazyku.

Kdepak má lady Kestrel doprovod?

A když už ji na tržnici nemohl doprovodit nikdo z přátel ani z rodiny, kdepak jsou její otroci?

Pokud šlo o otroky, ty zanechala ve svém sídle. Nepotřebovala je.

A pokud šlo o to, kde se zrovna nachází její doprovod, to by Kestrel také ráda věděla.

Jessa se někam zatoulala, když si prohlížela zboží v tržnici. Naposled ji Kestrel viděla, jak krouží mezi stánky jako nektarem opilá včelka. Její světle plavé vlasy se v letním slunci zdály být skoro bílé. Přísně vzato by z toho Jessa mohla mít úplně stejné potíže jako Kestrel. Nebylo totiž dovoleno, aby se mladá valoriánská dívka někde potloukala samotná. Pokud tedy nebyla členkou armády. Rodiče však Jessu slepě zbožňovali a jejich představy o poslušnosti se ani zdaleka nepodobaly těm, které prosazoval nejvyšší generál valoriánské armády.

o Kestrel se po své kamarádce rozhlížela mezi stánky tak

dlouho, až konečně zachytila odlesk jejích blondatých copů, upravených podle nejnovější módy. Jessa se bavila s prodavačkou šperků, která jí před očima mávala náušnicemi. Průsvitné zlaté kapičky se blyštěly v záři slunce.

Kestrel přišla o kus blíž.

„Topaz,“ říkala právě postarší žena Jesse. „Krásně ta vaše hnědá očka rozzáří. A jen za deset svorníků.“

Kolem úst se prodavačce zračila jistá neoblomnost. Kestrel se střetla pohledem s jejíma šedýma očima a všimla si, že prodavaččina vráscitá kůže je léty práce pod širým nebem opálená dohněda. Byla herranské národnosti, ale značka, kterou měla vypálenou na zápěstí, svědčila o tom, že dostala svobodu. Kestrel zauvažovala nad tím, čím si ji asi vysloužila. Otroků osvobozených majiteli bylo totiž pramálo.

Jessa zvedla oči. „Podívej, Kestrel,“ vydechla. „Nejsou ty náušnice dokonalé?“

Kdyby jí váha stříbra v měsíci tolik netížila zápěstí, možná by Kestrel neřekla nic. Kdyby kromě mincí na zápěstí netížil její srdce strach, možná by si dvakrát rozmyslela, co poví. Místo toho ale vyhrkla to, co byla očividně pravda. „Vždyť nejsou z topazu. Jsou skleněné.“

Najednou jako by se ocitly v bublině ticha. Rozpínala se dál a dál a byla čím dál tím tenčí a průsvitnější. Lidé okolo měli uši nastražené. Náušnice se ve vzduchu rozechvěly.

To proto, že se rozechvěly prodavaččiny kostnaté prsty.

To proto, že ji Kestrel právě obvinila, že se snaží ošidit Valoriánku.

A co by se dělo dál? Co by se stalo kterémukoli Herranovi, kdyby byl na místě té prodavačky? Čeho by se okolní lidé stali svědky?

Na místo by jistě přivolali městskou stráž. Žena by tvrdila, že je nevinná, ale marně. Za staré ruce by ji přivázali ke kůlu a bičovali by ji tak dlouho, dokud by zeminu tržnice nezbarvila její krev.

„Ukažte,“ řekla Kestrel povýšeně, protože chovat se povýšeně uměla na výbornou. Natáhla se pro náušnice a předstírala, že si je důkladně prohlíží. „Á, zdá se, že jsem se spletla. Skutečně *jsou* z topazu.“

„Jsou vaše,“ zašeptala prodavačka šperků.

„Nejsme žádná chudina. Nemáme zapotřebí přijímat dary od někoho, jako jste vy.“ Kestrel vyskládala mince ženě na stůl. Bublina ticha praskla a nakupující se vrátili k debatám o zboží, které jim zrovna padlo do oka.

Kestrel podala náušnice Jesse a odvedla ji pryč.

Jak kráčely, zkoumala Jessa jednu z nich a v ruce s ní pohupovala jako s malinkým zvonečkem. „Takže *jsou* vážně opravdické?“

„Ne.“

„Podle čeho to poznáš?“

„Jsou úplně průzračné,“ řekla Kestrel. „Bez chybičky. Deset svorníků by bylo za tak kvalitní topaz příliš málo.“

Jessa mohla poznamenat, že za sklo je deset svorníků naopak až příliš mnoho. Místo toho jen opáčila: „Herrané by určitě řekli, že bůh lží tě musí milovat. Hned máš ve všem jasno.“

Kestrel si vybavila zděšený výraz v očích prodavačky. „Herrané jsou nenapravitelní pohádkáři.“ Byli to snílci. Její otec vždycky říkal, že proto bylo tak snadné si je podrobit.

„Ale pohádky má každý rád,“ odvětila Jessa.

Kestrel se zastavila, aby vzala náušnice Jesse z ruky a zastrčila jí je do uší. „Tak si je příště vezmi do společnosti. Navykládej

všem, že jsi za ně zaplatila nějakou nehoráznou částku, a uvidíš, že ti uvěří a budou je mít za pravé šperky. Copak to není smysl pohádek – udělat ze skutečnosti lež, a ze lži zase skutečnost?“

Jessa se usmála a zavrtěla hlavou ze strany na stranu, aby se náušnice zatřpytily. „Co myslíš? Jsem krásná?“

„Blázínku. To víš, že jsi.“

Vedení se ujala Jessa a protáhla se za stůl s mosaznými miskami plnými práškových barev. „Taky ti na oplátku něco koupím,“ prohodila.

„Já mám všechno, co potřebuji.“

„Mluvíš jako nějaká stařena! Jeden by si málem myslel, že ti je sedmdesát, a ne sedmnáct.“

Dav nakupujících teď zhoustl a zaplnil se zlatavými valoriánskými rysy. Jejich vlasy, pleť i oči – to vše v odstínech od světle plavé až po barvu medu. Ojedinelé tmavší hlavy patřily dobře oděným domácím otrokům, kteří tu byli se svými pány a drželi se v jejich těsné blízkosti.

„Netvař se tak ztrápeně,“ řekla Jessa. „Pojď, najdu ti něco, co tě rozveselí. Třeba náramek?“

To však Kestrel jen připomnělo prodavačku šperků. „Měly bychom se vrátit domů.“

„Tak nějaké noty?“

Kestrel zaváhala.

„Ha! Takže noty,“ rozhodla Jessa. Chytila Kestrel za ruku. „Pevně se drž.“

Tohle byla stará známá hra. Kestrel zavřela oči a nechala Jessu, aby ji za sebou táhla po slepu. Ta se rozesmála. Kestrel to nedalo a hned se smála také, tak jako před lety, když se potkaly poprvé.

Generálovi tehdy s truchlením jeho dcerky došla trpělivost. „Tvoje matka je po smrti už půl roku,“ řekl jí. „To je dostatečně dlouhá doba.“ Nato pozval senátora ze sousedního sídla, aby přivedl na návštěvu jeho dceru, tehdy také osmiletou. Muži se odebrali dovnitř sídla a dívky nechali venku. „Hrajte si,“ nařídil jim generál.

Jessa něco brebentila, ale Kestrel si jí nevšímal. Nakonec toho Jessa nechala a řekla: „Zavři oči.“

Kestrel to se zvědavostí udělala.

Jessa ji popadla za ruku. „Pevně se drž!“ Řítily se přes generálovy travnaté pozemky, zakopávaly a padaly a řehtaly se ostošest.

Teď dělaly to samé, jen s tím rozdílem, že se na ně ze všech stran tlačili lidé.

Jessa zpomalila. Potom zastavila úplně a povzdechla si. „Ale ne.“

Kestrel otevřela oči.

Dostaly se až k pás vysokým dřevěným zátarasům, které se tyčily kolem arény pod nimi. „Přivedla jsi mě *sem*?“

„To jsem nechtěla,“ vysvětlovala Jessa. „Zaujal mě klobouk nějaké paní – *vědělas*, že klobouky jsou teď v módě? – a tak jsem se jí držela, abych si ho mohla lépe prohlédnout a...“

„A dovedla jsi nás na trh s otroky.“ Dav za nimi zhoustl, plný hluku a netrpělivého očekávání. Brzy se měla konat dražba.

Kestrel ustoupila o krok dozadu. Patou zavadila o něčí prsty a uslyšela tlumené zaklení.

„Teď už se odsud nedostaneme,“ konstatovala Jessa. „Bude me tu muset zůstat, dokud nebude po dražbě.“

Před zátarasý, které se stáčely do širokého půlkruhu, se shromáždily stovky Valoriánů. Všichni v davu byli oděni do hedvábí a každý měl na boku řemínkem připásanou dýku. I když některým – kupříkladu Jesse – sloužila spíše jako ozdoba než jako zbraň.

Aréna pod nimi byla prázdná, až na velký dřevěný dražební podstavec.

„Aspoň máme dobrý výhled,“ pokrčila Jessa rameny.

Kestrel si byla jistá, že Jessa chápe, co se před chvílí na tržnici událo. Určitě ví, proč se její kamarádka nechala tak hlučně slyšet, že ty skleněné náušnice jsou z topazu. Musela rozumět i tomu, proč za ně pak Kestrel zaplatila. Ale to, že teď krčila rameny jako by nic, Kestrel připomnělo, že existují určité věci, o kterých se spolu zkrátka bavit nemohou.

„Á,“ ozvala se žena se špičatou bradou, stojící vedle nich. „Konečně.“ Zaostrila zrak na podsaditého muže, který kráčel ke středu arény. Byl to Herran s typicky černými vlasy, ale světlou pletí – nepochybně zásluhou snadného života a protekce, díky které získal právě tuto práci. Zkrátka to byl někdo, kdo se naučil, jak se svým valoriánským přemožitelům zavděčit.

Dražitel se postavil před dřevěný podstavec.

„Ukaž nám nejdřív nějakou dívku,“ zvolala žena po Kestrelině boku.

K jejímu zvolání se přidaly další hlasy, každý vykřikoval, co chce vidět. Kestrel se najednou nedokázala pořádně nadechnout.

„Nějakou dívku!“ vykřikla žena se špičatou bradou, tentokrát ještě hlasitěji.

Dražitel máchal rukama směrem k sobě, jako by se výkřiky a vzrušení davu snažil kolem sebe shromáždit. Když hlas ženy prořízl okolní hluk, zastavil se a letmo pohlédl nejprve na ni a poté na Kestrel. Zdálo se jí, že se mu obličejem mihl záblesk překvapení. Patrně to však bylo opravdu jen zdání, protože hned na to pohledem sklouzl k Jesse a potom očima prohledal celý půlkruh Valoriánů shromážděných okolo zátarasů všude nad ním.

Zvedl ruku a dav utichl. „Mám pro vás něco vsutku výjimečného.“

Díky akustice v aréně bylo nahoře možné slyšet i šepot, čehož si byl dražitel vědom, své řemeslo dobře znal. Ztlumil hlas a dav lidí tak přiměl, aby se k němu naklonil blíže.

Rukou pak namířil do zadní části arény a pokynul směrem k nízké otevřené stavbě zastíněné stříškou. Škubl prsty jednou, pak dvakrát a v ohradě se něco pohnulo.

Vystoupil z ní mladý muž.

Davem to zašumělo. Jak otrok pomalu přecházel po žlutém písku, údiv davu se stupňoval. Mladík se vyhoupl na dražební podstavec.

Tohle přece není vůbec nic výjimečného.

„Devatenáct let a ve výborném stavu,“ poplácal dražitel otroka po zádech. „Tenhle ten,“ pokračoval, „je jako stvořený do domu.“

Davem se rozezněla salva smíchu. Valoriáni se mezi sebou postrkovali a dražitele vychvalovali až do nebes. Byl to hoto-vý bavič.

Vypadá jako surovec, prohlížela si Kestrel otroka. Zkrátka a dobře, vadné zboží. Temná podlitina na jeho tváři

nasvědčovala, že se porval, a byla náznakem toho, že nebude snadné mít ho pod kontrolou. Paže měl holé a svalnaté, což dav jen utvrzovalo v domněnce, že nejlépe bude pracovat pod rukou, která se ohání bičem. V jiném životě možná mohl být pro službu v domě vychován, vlasy měl hnědé a dostatečně světlé, aby lahodily oku leckterého Valoriána. A i když Kestrel z takové dálky nebyla schopná zaostřit na rysy jeho obličeje, přinejmenším v jeho postoji se zračila určitá hrdost. Kůži však měl od práce na slunci opálenou do bronzova. Bylo tedy téměř jisté, že právě k takové práci se i navrátí. Nejspíš si ho koupí někdo, kdo shání dělníky do doků nebo na stavbu.

Dražitel ale vtipkoval dále. „Mohl by vás obsluhovat u stolu.“

Další výbuch smíchu.

„Nebo vám dělat komorníka.“

Valoriáni se smíchy popadali za břicha a mávali na dražitele, ať už přestane, ať už toho nechá, vtipálek jeden.

„Chci odsud pryč,“ obrátila se Kestrel k Jesse, ale ta dělala, že neslyší.

„Dobrá tedy, dobrá,“ zazubil se dražitel. „Tenhle mladík má i nějaké opravdové dovednosti. Čestné slovo,“ dodal a položil si při tom ruku na srdce. Davem se opět rozezněl potlačovaný smích, neboť bylo všeobecně známo, že slovo čest Herrané ve slovníku nemají. „Tohohle otroka vyučili kovářem. Skvěle by se hodil kterémukoli vojákovi, obzvláště pak tomu, kdo má vlastní stráž a spoustu zbraní, které potřebují údržbu.“

Dav se rozšuměl zájmem. Herranští kováři byli vzácní. Kdyby tu byl Kestrelin otec, nejspíš by si na něj přihodil. Jeho stráž si totiž na kvalitu práce městského kováře už dlouho stěžovala.

„Začneme tedy s dražbou?“ otázal se dražitel. „Vyvolávací cena je pět pilastrů. Dá někdo pět bronzových pilastrů za tohoto hochu? Dámy a pánové, za tak nízkou cenu byste si kováře ani *nenajali*.“

„Pět,“ zvolal někdo.

„Šest.“

A dražba tak doopravdy začala.

Lidé, kteří stáli Kestrel za zády, jako by tvořili kamennou hradbu. Nemohla se ani pohnout. Nedokázala se dívat na výrazy v tvářích svého vlastního lidu. Nedařilo se jí upoutat Jessinu pozornost, ani zírat na příliš jasnou oblohu. To všechno byly podle ní důvody, proč se nemohla dívat na nic jiného než na draženého otroka.

„Ale no tak,“ zaprotestoval dražitel. „Vždyť má cenu aspoň deseti pilastrů.“

Otrokovi ztuhla ramena. Přihazování pokračovalo.

Kestrel zavřela oči. Když se cena vyšplhala na dvacet pilastrů, Jessa vyhrkla: „Kestrel, jsi v pořádku?“

„Nejsem.“

„Odejdemě hned, jak to skončí. Už to dlouho nepotrvá.“

Na malou chvíli přihazování utichlo. Vypadalo to, že konečná cena otroka bude pětadvacet pilastrů. Byla to žalostná suma, ale nikdo nebyl ochotný zaplatit víc za člověka, kterého se chystal udít k smrti.

„Mí drazí Valoriáni,“ ozval se opět dražitel. „Na jednu věc jsem zapomněl. Vážně jste si jistí, že by ten hoch nebyl skvělým domácím otrokem? Protože tenhle mladík umí i zpívat.“

Kestrel otevřela oči.

„Jen si to představte, zpíval by vám u večeře – všem vašim hostům by dozajista učaroval.“ Dražitel po očku mrknul na

otroka, který stál na podstavci s hlavou pevně vztyčenou. „No tak. Zazpívej jim.“

V tu chvíli se otrok poprvé pohnul. Byl to jen nepatrný pohyb a také ihned ustal, ale Jessa se vyděšeně nadechla, jako by – stejně jako Kestrel – čekala, že dole v aréně propukne rvačka.

Dražitel na otroka něco kvapně zasyčel v herranštině, ale bylo to příliš potichu, než aby mu Kestrel mohla rozumět.

Otrok mu odpověděl také herransky, a to tichým: „Ne.“

Možná nevěděl, že se zvuk v aréně nese. Možná ho nezajímalo, nebo ani nenapadlo, že by někdo z Valoriánů mohl umět herransky natolik, aby mu porozuměl. Na tom už ale nezáleželo. Dražba právě skončila, protože teď už ho nikdo chtít nebude. Ten člověk, který nabídl pětadvacet pilastrů za někoho natolik vzpurného, že nehodlal uposlechnout ani svého krajana, své nabídky už nejspíš začal litovat.

Kestrel však otrokův vzdor dojal. Jeho zkamenělá ramena jí připomínala ji samotnou, když po ní otec vyžadoval něco, co nedokázala splnit.

Dražitele to rozzuřilo. V tu chvíli měl dražbu uzavřít, nebo se přinejmenším dál teatrálně snažit cenu otroka zvýšit. Místo toho tam ale jen stál, paže podél boků a ruce zaťaté v pěst. Nejspíš se snažil přijít na způsob, jak by toho mladíka mohl potrestat, ještě než ho pošle k dalšímu trápení někde v kamenolomu nebo u kovárenské výhně.

Kestrelina ruka vystřelila nahoru sama od sebe. „Jeden svorník!“ vykřikla.

Dražitel se otočil a zapátral v davu. Když Kestrel našel, obličej mu rozzářil úsměv a z jeho výrazu číselo prohnané potěšení. „Á, konečně *někdo*, kdo se v cenách vyzná,“ řekl.

„Kestrel,“ zatahala ji Jessa za rukáv. „Co to děláš?“

Hlas dražebníka se rozezněl arénou. „Jeden svorník poprvé, podruhé –“

„Dvanáct svorníků!“ křikl muž, který se opíral o zátarasu naproti Kestrel na opačné straně půlkruhu.

Dražiteli spadla čelist. „Dvanáct?“

„Třináct!“ ozval se další výkřik.

Kestrel se v duchu otřásla. Když už si musela přihodit – ale proč, proč jen to udělala? – rozhodně neměla cenu zvedat tak vysoko. Všichni, kteří se mačkali kolem arény, na ni upírali zrak. Generálova dcera, ptáček z vysoké společnosti, který poletuje z jednoho šlechtického sídla do druhého. Musejí si myslet –

„Čtrnáct!“

Musejí si myslet, že pokud toho otroka chce právě *ona*, tak za to určitě stojí. Musí tedy existovat nějaký důvod, proč ho chtít také.

„Patnáct!“

A kvůli té nádherně záhadné otázce *proč?* se s dalšími nabídkami roztrhl pytel.

Otrok teď na Kestrel upřeně zíral a nebylo divu, jelikož to byla právě ona, kdo tohle šílenství rozpoutal. V Kestrel se odehrávala vnitřní bitva mezi vlastní volbou a osudem.

Zvedla ruku. „Dvacet svorníků.“

„Dobrý bože, děvče,“ ozvala se zleva žena se špičatou bradou. „Proč ještě přihazujete? A proč zrovna na *něj*? Protože umí zpívat? Je to Herran, beztak zná jen oplzlé opilecké odrhovačky.“

Kestrel se po ní ani neohlédla. Neotočila se ani na Jessu, i když cítila, že vedle ní stojí jako na trní. Neuhnula pohledem a dál hleděla otrokovi přímo do očí.

„Pětadvacet!“ křikla zpoza Kestrel nějaká žena.

Cena právě překročila to, co měla Kestrel v měšci. Dražitel vypadal, že sotva ví, co si sám se sebou počít. Nabídky se hrnuly jedna za druhou, každý hlas byl pobídkou pro ten další, až se nakonec zdálo, že davem sviští šíp na provaze a všechny omotává a pevně svazuje vzrušením.

„Padesát svorníků,“ vydralo se Kestrel z hrdla.

Náhlé ohromené ticho ji zabořilo v uších. Jessa zalapala po dechu.

„Prodáno!“ vykřikl dražitel, v obličejí výraz bláznivého nadšení. „Prodáno lady Kestrel za padesát svorníků!“ Teprve ve chvíli, kdy otroka strhl dolů z podstavce, spustil mladík z Kestrel oči. Zavrtal se pohledem dolů do písku tak soustředěně, jako by se z něj snažil vyčíst svoji budoucnost, dokud ho dražitel nepostrčil směrem k ohradě.

Kestrel se roztřeseně nadechla. Kosti jako by jí zrosolovatěly. Co to jen udělala?

Jessa ji chytila za loket. „Ty vážně *nejsi* v pořádku.“

„A taky bych řekla, že jste si řádně provětrala měšec,“ uchechtla se žena se špičatou bradou. „Zdá se, že tu někoho sužuje kletba vítězů.“

„Co tím myslíte?“ otočila se na ni Kestrel.

„Vy asi nechodíte na dražby příliš často, že? Podala jste sice nejvyšší nabídku a v dražbě zvítězila, ale vyšlo vás to velice draho. To je kletba vítězů.“

Dav pomalu řídil. Dražitel už vyváděl dalšího otroka, ale pomyslná síť vzrušení, která Valoriány připoutala k aréně, se zpřetrhala. Bylo po zábavě. Kestrel teď měla cestu k odchodu volnou, ale nedokázala se pohnout.

„Já tomu nerozumím,“ řekla Jessa.

Ani Kestrel tomu nerozuměla. Co ji to jen popadlo? Co se to u všech všudy snažila dokázat?

Nic, odpověděla si v duchu. Otočila se zády k aréně a přinutila se udělat první krok. Pryč od toho, co provedla.

Vůbec nic.

2

ČEKÁRNA PŘED VĚZNICÍ BYLA OTEVŘENÁ DO ULICE. BYLA CÍTIT pachem nemytých těl. Jessa se držela blízko Kestrel a pokukovala po železných dveřích vsazených ve vzdálenější zdi, zatímco Kestrel se pokoušela nedělat to samé. Byla tu úplně poprvé. Otroky do domácnosti obvykle pořizoval její otec nebo rodinný majordomus, který měl otroky na starost.

Dražitel čekal poblíž měkounkých křesel připravených pro valoriánské zákazníky. „Á,“ rozzářil se, když uviděl Kestrel. „Naše vítězka! Doufal jsem, že tu budu dříve, než dorazíte. Odešel jsem z arény hned, jak to bylo možné.“

„To své zákazníky chodíte pokaždé přivítat osobně?“ Jeho horlivost Kestrel překvapovala.

„Ty dobré ano.“

Kestrel zauvažovala, kolik toho asi může být slyšet skrz to maličké zamřížované okénko v železných dveřích.

„Jinak nechávám finalizaci obchodů v rukou své asistentky,“ pokračoval dražitel. „Je teď v aréně místo mě a snaží se udat dvojčata,“ protočil dražitel oči nad tím, jak svízelné je udržet

rodinu pohromadě. „Nu což,“ pokrčil rameny, „třeba se někomu sada o dvou kusech bude hodit.“

Do čekárny vstoupili dva Valoriáni, podle všeho manželský pár. Dražitel se usmál a zeptal se, jestli by se mohli na chvíli posadit, že se jim bude věnovat za chvilíčku. Zatímco se pár usazoval v nízkých křesílkách na druhém konci čekárny, pošeptala Jessa Kestrel, že jsou to známí jejích rodičů a jestli by jí nevadilo, kdyby je šla pozdravit.

„Ne, nevadilo“ odpověděla Kestrel. Nemůže přece mít Jesse za zlé, že je jí krutá realita obchodu s lidmi nepřijemná. I když právě takhle realita utvářela každičkou hodinu jejího života – od samého rána, kdy jí otroci denně připravovali koupel, do večera, kdy jí další otroci před ulehnutím do postele rozplétali vlasy.

Jakmile se Jessa připojila k manželskému páru, podívala se Kestrel významně na dražitele. Ten přikývl, vytáhl z kapsy mohutný klíč, odemkl železné dveře a vstoupil dovnitř. „Hej ty,“ slyšela ho Kestrel promluvit v herranštině, „zvedej kotvy.“

Po chvíli šramocení se dražitel vrátil s otrokem v patách.

Ten zvedl pohled a setkal se s tím Kestreliným. Jeho oči měly chladnou, jasně šedou barvu.

Kestrel se jich polekala. Podobné zbarvení bylo u Herranů dost běžné, takže to musela být ta tmavofialová podlitina na jeho tváři, která dávala výrazu v jeho očích až zlověstný nádech. Jeho pohled ji čím dál víc vyváděl z míry. Potom ale muž oči sklopil. Zadíval se na zem a jeho obličej, z jedné strany stále oteklý následkem rvačky nebo výprasku, zahalily dlouhé vlasy.

Zdálo se, že jeho okolí jej vůbec nezajímá. Jako by nic kolem něj neexistovalo – Kestrel, dražitel, a ani on sám.

Dražitel zamkl železné dveře. „Nuže,“ spojil tlesknutím ruce, „snad abychom přistoupili k platbě.“

Kestrel dražiteli podala svůj měšec. „Tady je dvacet čtyři svorníků.“

Dražitel se zarazil a znejistěl. „Dvacet čtyři ale není padesát, má paní.“

„Se zbytkem vám během dne pošlu svého majordoma.“

„Ach, ale co když se někde po cestě zatoulá?“

„Jsem dcera generála Trajana.“

„To já vím,“ usmál se dražitel.

„Zaplatit v plné výši nám nedělá žádný problém,“ pokračovala Kestrel. „Jen jsem se rozhodla s sebou dnes nenosit celých padesát svorníků. Moje slovo ale platí.“

„Tím jsem si jistý.“ Nezmínil však nic o tom, že by se Kestrel mohla pro otroka vrátit jindy s celou sumou, a ona na oplátku nezmínila nic o vzteku, který se dražiteli zračil ve tváři, když ho otrok neuposlechl. Nezačala ani o svém podezření, že se mu za jeho vzpurnost chystal patřičně pomstít, a to s pravděpodobností, která vzrůstala s každou vteřinou, kterou tu otrok zůstával.

Kestrel pozorovala dražitele, jak přemýšlí. Mohl trvat na tom, aby se vrátila později, ale riskoval by, že ji urazí a o celou částku tak přijde. Nebo mohl rovnou shrábnout necelou půlku z padesátky svorníků a zbytek možná už nikdy nezískat.

Šel na to mazaně. „Co kdybych vás s novou koupí doprovodil domů? Rád se podívám, jak se u vás Kovář zabydlel. A váš majordomus se tak může rovnou postarat o zbytek platby.“

Kestrel kradmo pohlédla na otroka. Když uslyšel své jméno, zamrkal, ale obličej nezvedl. „Dobrá,“ odpověděla dražiteli.

Přešla na druhou stranu čekárny za Jessou a zeptala se manželského páru, zda by Jessu nemohli doprovodit domů.

„Samozřejmě,“ souhlasil muž – senátor Nicon, vybavila si Kestrel jeho jméno. „Co ale bude s vámi?“

Pokývla hlavou směrem ke dvěma mužům, co stáli za jejími zády. „Doprovodí mě oni.“

Jessa si byla vědoma toho, že herranský dražitel a vzdorovitý otrok nejsou ideálním doprovodem. Kestrel si to uvědomovala také, ale záchvěv rozhořčení nad celou situací, kterou sama zapříčinila, způsobil, že měla najednou až po krk všech těch nařízeních, která její svět ovládají.

„Jsi si jistá?“ zeptala se Jessa.

„Jsem.“

Manželé se s vysoko zdviženým obočím rozhodli, že jim do toho všeho nic není, snad kromě toho, že si ve společnosti budou mít o čem povídat.

Kestrel tak s dražitelem a Kovářem v těsném závěsu vyrazila z trhu s otroky pryč.

Rychle kráčela čtvrtí, která oddělovala tuhle neutěšenou část města od Zahradní čtvrti. Ulice, které město šrafovaly, byly pravidelné, pravouhlé, navržené Valoriány. Kestrel cestu dobře znala, ale zároveň měla zvláštní pocit, že je ztracená. Dnes se jí všechno zdálo být cizí. Když procházela Válečnickou čtvrtí kolem kasáren, mezi kterými jako malá běhávala, představovala si, jak proti ní vojáci povstávají.

Pravdou ale bylo, že ve snaze ji ochránit by za ni kdokoli z těch ozbrojených mužů a žen položil život. Všichni také očekávali, že se brzy stane jednou z nich. Stačilo jen, aby Kestrel uposlechla svého otce a narukovala.

Když se ulice začaly měnit, stáčet do nesmyslných směrů a ohýbat jako meandry řek, Kestrel se ulevilo. Koruny stromů jí nad hlavou tvořily zelený baldachýn. Zpoza vysokých kamenných zdí slyšela šumět fontány.

Dorazila k mohutným železným vratům. Jeden z otcových strážných vykoukl okénkem a vrata švihnutím otevřel.

Nikomu ze strážných nic neřekla a strážní nic neřekli jí. Pokračovala dál přes pozemky sídla, dražitel a otrok za ní.

Byla doma. Zvuky kroků na dlážděných chodničkách za jejími zády jí ale připomínaly, že tohle nebyl její domov odjakživa. Tohle sídlo vybudovali Herrané. Stejně jako celou Zahradní čtvrt, která se tehdy, když jim ještě patřila, jmenovala jinak.

Vykročila na trávník a stejně tak učinili oba muži. Jejich kroky teď tlumila stébla trávy.

Stromovím se proháněl žlutý ptáček a vesele trylkoval. Kestrel poslouchala jeho písničku, dokud neutichla v dáli. Pokračovala směrem k vile.

Zvuk jejích sandálů na mramorové podlaze u vchodu do vily se tiše odrážel ode zdí pomalovaných skotačícími bytostmi, květinami a bohy, které Kestrel neznala. Její kroky splynuly s šepotavým bubláním vody mělkého jezírka s fontánou, zasaženého do podlahy.

„Překrásný domov,“ poznamenal dražitel.

Ostře se na něj podívala, i když v jeho hlase neslyšela žádnou hořkost. Snažila se na něm najít nějakou známku toho, že její dům poznává, že ho už někdy před Herranskou válkou navštívil – ať už jako ctěný host, přítel, nebo dokonce člen rodiny. Ale byla to pošetilá myšlenka. Vily v zahradní čtvrti patřily herranské šlechtě, kdyby byl dražitel jedním ze šlechticů, neskončil by

u práce na dražbě. Stal by se z něj domácí otrok, možná vychovatel valenciánských dětí. Pokud tedy její dům *poznával*, bylo to proto, že už do něj někdy dříve doručoval otroky pro jejího otce.

Váhavě se podívala na Kováře. Ten ale odmítl její pohled opěťovat.

Dlouhou chodbou vedoucí od fontány k ní přiběhla hospodyně. Kestrel ji ale poslala pryč s příkazem, ať přivede majordoma a vyřídí mu, aby s sebou přinesl šestadvacet svorníků. Když Harman dorazil, blondaté obočí měl svráštělé a malou truhličku, kterou nesl, svíral velmi pevně v rukách. Všiml se dražitele a otroka a stiskl truhlu ještě pevněji.

Kestrel truhličku otevřela a odpočítala peníze dražiteli přímo do nastavené dlaně. Ten schoval stříbro do kapsy a vzápětí ještě vyprázdnil Kestrelin měšec, který s sebou nesl. S lehkou poklonou jí splasklý váček zase vrátil. „Bylo mi velikou ctí s vámi obchodovat.“ A měl se k odchodu.

„Doufám, že nemá žádná čerstvá poranění,“ vyhrkla Kestrel. Dražitel kvapně obhlédl otroka, jeho otrhaný oděv, jeho špinavé a zjizvené paže. „Klidně si ho můžete důkladně prohlédnout, má paní,“ odvětil.

Kestrel se zamračila. Pomyšlení na to, že by si měla kohokoli důkladně prohlížet, ji zneklidňovalo, a pokud šlo o *otroka*, tak dvojnásob. Než ale stihla odpovědět, dražitel odešel.

„Tak kolik?“ dožadoval se Harman. „Na kolik nás to celkem přišlo?“

Kestrel mu odpověděla.

Zhluboka se nadechl. „Váš otec –“

„Otcí to řeknu sama.“

„A co teď mám dělat *s ním*?“

Kestrel se ohlédla po otrokovi. Ani se nepohnul, zůstal stát na jedné černé dlaždici, jako by nadále stál na dražebním podstavci. Celé jejich konverzaci vůbec nevěnoval pozornost a valoriánštinu, které nejspíš ani pořádně nerozuměl, zkrátka vytěsil. Oči upíral na kresbu slavíka nahoře na protější stěně místnosti. „Tohle je Kovář,“ oznámila Kestrel majordomovi.

Harmanovi se částečně ulevilo. „Je to kovář?“ Majitelé své otroky často pojmenovávali podle jejich řemesla. „Ten se nám zrovna hodí. Nechám ho poslat do kovárny.“

„Počkej, ještě jsem se nerozhodla, kam ho chci umístit.“ Promluvila na Kováře v herranštině. „Umíš zpívat?“

Tentokrát se na ni podíval a Kestrel spatřila v jeho obličejí ten samý výraz jako předtím v čekárně před vězením. Jeho sedé oči byly ledově chladné. „Ne.“

Kovář odpověděl jejím jazykem, jen s velmi jemným přízvukem.

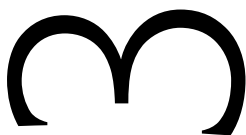
Potom se zase odvrátil. Tmavé vlasy mu přepadly přes rameno a zaclonily jeho profil.

Kestrel si zaryla nehty do dlaní. „Dohlédni na to, aby ho vykoupali,“ řekla Harmanovi a doufala, že její hlas zní spíše rázně než frustrovaně. „A sežeň mu nějaký odpovídající oděv.“

Vykročila chodbou pryč a pak se zastavila. „A ostříhej mu vlasy,“ vydralo se jí z úst.

Když odcházela, Kovářův pohled ji zamrazil v zádech. Bylo teď poměrně snadné výraz v jeho očích pojmenovat.

Opovržení.

KESTREL NEVEDĚLA, JAK ZAČÍT.

Její otec, čerstvě vykoupaný po parném dni, který strávil trénováním vojáků, si právě ředil víno vodou. Zrovna jim naservírovali třetí chod: slepičky plněné okořeněnými rozinkami a drcenými mandlemi.

Kestrel však vázly v ústech.

„Trénovala jsi dnes?“ zeptal se jí.

„Ne.“

Jeho velké ruce se zastavily v pohybu.

„Ale půjdu,“ dodala. „Později.“ Napila se ze sklenice a palcem přejela po jejím povrchu. Byla kouřově zelená a vyfouknutá do tenka. Patřila k domu dřívě, než se do něj nastěhovali. „Jací jsou noví branci?“

„Zatím jsou to zelenáči, ale není to špatná skvadra,“ pokrčil rameny. „Potřebujeme je.“

Kestrel přikývla. Valoriáni vždycky čelili barbarským nájezdům na hranicích svého území. A jelikož se během posledních pěti let jejich říše rozrostla, k útokům docházelo čím dál

častěji. Herranský poloostrov sice neohrožovaly, ale generál Trajan často trénoval bataliony, které pak vysílali do vzdálenějších končin říše.

Vidličkou nabodl dušenou mrkev. Kestrel se zadívala na stříbrný příbor, hroty vidličky se ve světle svíček ostře zaleskly. Byl to vynález Herranů, ale do valoriánské kultury pronikl tak dávno, že bylo snadné zapomenout na to, že kdysi jídávali holýma rukama.

„Myslel jsem, že jsi odpoledne byla v tržnici s Jessou,“ začal. „Pročpak u nás nezůstala na večeři?“

„Nedoprovázela mě domů.“

„A kdo tě tedy doprovodil?“ položil otec vidličku na stůl.

„Otče, utratila jsem dnes padesát svorníků.“

Mávnutím ruky dal najevo, že mu na částce nezáleží. Jeho hlas byl ale klidný jen zdánlivě. „Jestli ses už zase po městě potulovala *sama* –“

„Nepotulovala.“ Vysvětlila mu, kdo ji doprovodil a proč.

Generál si promnul obočí a víčka pevně stiskl k sobě.

„Takže *to* byl tvůj doprovod?“

„Žádný doprovod nepotřebuju.“

„Rozhodně bys ho nepotřebovala, kdybys narukovala.“

Najednou se znovu dotýkali toho citlivého místa – starého sporu. „Ze mě voják nikdy nebude,“ řekla.

„Jako bych to už někde slyšel.“

„Když může žena bojovat a padnout ve jménu říše, proč nemůže chodit po městě sama?“

„O to přece jde. *Vojínka* svoji sílu patřičně prokázala a ochranu tím pádem nepotřebuje.“

„To ani já ne.“

Generál pleskl rukama o stůl. Když se objevila služebná a chtěla odnést talíře, štkl na ni, ať odejde.

„Myslíš, že by mi nějakou ochranu mohla poskytnout *Jessa*? Tomu ani sám nevěříš,“ namítla Kestrel.

„Ženy, které nejsou v armádě, zkrátka samotné chodit nemohou. Je to tak zvykem.“

„Naše zvyky jsou absurdní. Valoriáni se pyšní schopností přežit s velmi malým množstvím jídla, jestliže je to nutné, ale zároveň považují za potupné nemít k večeři alespoň sedm chodů. Já dokážu bojovat obstojně, ale pokud nejsem vojínka, jako bych těmi roky tréninku vůbec neprošla.“

Otec se na ni zpřímá podíval. „Tvoje vojenská síla nikdy nepočívála v boji.“

Což byl jen jiný způsob jak vyjádřit, že je Kestrel mizerná bojovnice.

O poznání něžněji ale dodal: „Jsi totiž stratég.“

Kestrel pokrčila rameny.

„Kdo navrhl, abych vylákal dakranské barbary do hor, když napadli východní hranici říše?“ pokračoval otec.

Jediné, co tehdy udělala, bylo, že upozornila na něco zjevného. Barbaři až příliš spoléhali na své jezdeckto, což bylo očividné. Stejně tak bylo jasné, že koně ve východním pohoří začnou brzy žíznit. Pokud tu někdo byl stratég, byl to její otec, protože právě takticky využíval lichotek, aby dostal, co chtěl.

„Jen si představ, jak by pro říši bylo přínosné, kdybys se mnou doopravdy začala pracovat,“ pochleboval jí dál, „a svoje nadání využila k zabezpečení našich území, místo rozebírání logiky zvyků naší společnosti.“

„Naše zvyky jsou samé lži,“ stiskla Kestrel pevně křehkou stopku své sklenice.

Otcův pohled sklouzl na její sevřenou ruku a natáhl se po ní. Tiše, ale pevně prohlásil: „Já jsem ta pravidla nevymyslel. Jsou to pravidla naší říše. Bojuj za ni a dostaneš svoji nezávislost. Nebojuj, ale pak se smíř se svými omezeními. Tak jako tak musíš naše zákony dodržovat.“ Se zdviženým prstem dodal: „A nemáš si co stěžovat.“

S takovou tedy nic říkat nebudu, rozhodla se Kestrel. Vytřhla se otcí a postavila se. Vzpomněla si, jak otrok používal mlčení jako zbraň. Lidé se handrkovali o jeho ceně, strkali do něj, rozkazovali mu, zírali na něj. Umyli ho, ostříhali, oblékli podle svého gusta. Ale i přesto se odmítal vzdát všeho.

Kestrel dokázala rozeznat opravdovou sílu, když na ni narazila.

Ale to samé uměl i její otec. Hleděl na ni a jeho světle hnědé oči se zúžily do štěrbinek.

Odešla z jídelny. Chvíli se potulovala po severní přístavbě vily, než dorazila k dvoukřídlým dveřím. Rozrazil je a v temném pokoji našla po hmatu malou stříbrnou krabičku a olejovou lampu. Její prsty znaly tenhle rituál až moc dobře. Nedělalo jí žádný problém rozsvítit lampu poslepu. Poslepu uměla i hrát, ale nechtěla riskovat, že by jí utekla byť jen notička. Ne dnes večer, ne po tom, co celý den dělala jednu chybu za druhou.

Dlaní lehounce přejela po hladkém lesklém povrchu piana uprostřed místnosti. Tenhle hudební nástroj byl jednou z mála věcí, které si její rodina přivezla z hlavního města. Kdysi patřil její matce.

Kestrel pootevřovala několikery prosklené dveře vedoucí do zahrady. Plnými doušky vdechovala noc a nočním vzduchem si postupně nechala zaplnit plíce.

Cítila vůni jasmínu. Představovala si jeho maličké kvítky, jak ve tmě rozkvétají, každý z okvětních lístků krásně pevný, zakončený do špičky a dokonalý. Nevěděla proč, ale znovu si vzpomněla na otroka.

Pohlédla na svoji zrádnou ruku, která se v aréně zvedla, aby upoutala pozornost dražitele.

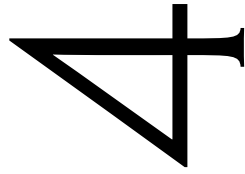
Pak potřásla hlavou. Už na něj nechtěla dál myslet.

Posadila se před řadu černých a bílých kláves svého křídla, byla jich téměř stovka.

Tohle nebyl trénink, který měl její otec na mysli. Narážel na její každodenní bojový výcvik s kapitánem jeho stráže. Ona ale nechtěla trénovat boj s noži, ani cokoliv jiného, co se podle otce měla naučit.

Prsty spočinula na klávesách. Lehounce je stiskla, tak lehounce, že kladívka uvnitř piana ani nedosáhla na kovové struny, aby je mohla rozeznít.

Zhluboka se nadechla a začala hrát.

ZAPOMNĚLA NA NĚJ.

Uplynuly tři dny a paní domu jako by o tom, že přikoupila do generálovy sbírky osmačtyřiceti otroků jednoho dalšího, vůbec nevěděla.

Samotný otrok si ale nebyl jistý, jestli ho to má uklidňovat.

První dva dny byly báječné. Nemohl si vzpomenout, kdy měl naposledy dovoleno lenořit. Koupel byla nádherně horká. Voněla vzpomínkami. A mýdlo pěnilo tak hustě, že na něj jen nevěřicně zíral skrz vodní páru, protože něco takového už celé roky nespatriil.

Pokožku měl po koupeli jako novou. Když mu další z herranských otroků stříhal vlasy, držel hlavu strnule. A přestože pak neustále zvedal ruku, aby si z obličeje odhrnul kudrny, které už tam nebyly, druhého dne zjistil, že mu to vlastně až tolik nevadí. Viděl svět kolem sebe mnohem jasněji.

Třetí den si pro něj přišel majordomus.

Jelikož nedostal žádné rozkazy, potuloval se otrok po pozemcích kolem domu. Dovnitř vstoupit nemohl, ale spokojil se

i s pohledem zvenčí. Spočítal všechna okna a dveře. Lehal si na trávu, nechal se jejími jiskřivě zelenými stébly lechtat na dlaních a byl rád za to, že nejsou ještě tak plné mozolů, aby nic necítil. Okrově žluté zdi vily za světla zářily a postupně temněly. V hlavě si dělal přehled o tom, ve kterou denní dobu které pokoje domu pohasínají. Zíral do korun pomerančovníků a občas si zdříml.

Ostatní otroci ho okázale ignorovali. Nejprve po něm stříleli nejružnějšími pohledy – od těch popuzených, přes zmatené, až k toužebným. Kovář se však nedokázal donutit k tomu, aby projevil nějaký zájem. Jakmile ho nasměrovali k ubytovně otroků, která se podobala stájím, udělal si představu o hierarchii, která mezi generálovými otroky panuje. V rámci jejich společenského žebříčku byl na posledním místě.

Jedl chléb, který dostal tak jako ostatní, a krčil rameny, kdykoli se ho zeptali, proč mu nikdo nepřidělil žádnou práci. Odpovídal na přímé otázky, ale většinu času mlčel a poslouchal.

Třetího dne si v duchu sestavil mapu ostatních budov kolem vily: ubytovny otroků, stáje, kasáren pro generálovu soukromou stráž, kovárný, menších kůlniček s úložnými prostory a malé chaloupky kousek od zahrady. Na to, že sídlo bylo stále ještě součástí města, byly jeho pozemky obrovské. Těšilo ho, že má tolik volného času, aby si je mohl prohlédnout.

Seděl zrovna na malém kopečku poblíž ovocného sadu, odkud viděl, jak si to k němu rázuje valoriánský majordomus, ještě dlouho před tím, než dorazil na místo. Z toho měl otrok radost. Potvrzovalo to totiž jeho domněnku, že by nebylo snadné domov generála Trajana bránit, kdyby byl napaden tím správným způsobem. Sídlo generálovi přidělili pravděpodobně proto, že bylo z celého města nejrozlehlejší a nejkrásnější a také ideální

pro údržbu osobní stráže a koní. Ale stráně porostlé stromy, které vilu obklopovaly, by poskytly nejednu výhodu nepřátelským silám. Otrok přemýšlel, jestli si toho generál opravdu nevíšiml. Na druhou stranu Valoriáni nevěděli, jaké to je, být napaden přímo v teple svého vlastního domova.

Otrok zastavil tok svých myšlenek. Hrozilo totiž, že by se mohly stočit k minulosti. Silou vůle svoji mysl přiměl, aby byla jako zamrzlá země – pevná a pustá.

Zaměřil se na to, jak majordomus funí cestou do kopce. Podobně jako hospodyně byl jedním z mála služebníků valoriánské národnosti, protože jejich posty byly příliš důležité na to, aby byly přiděleny Herranům. Otrok předpokládal, že za to majordomus dostává dobře zapláceno. Rozhodně byl dobře oblečený ve zlatem protkávaných látkách, které si Valoriáni tolik oblíbili. Jeho řídké plavé vlasy ve větru vlály. Jak se k němu postupně blížil, slyšel, jak něco mumlá ve valoriánštině, a tušil, že terčem jeho zloby nejspíš bude on.

„Hej ty,“ štěkl majordomus herransky, ale se silným přízvukem. „Tak tady ty být, ty líná budižkničemu.“

Otrok si vzpomněl na jeho jméno – Harman – ale nepoužil ho. Neřekl nic, jen ho dál nechal upouštět vztek. Baval se tím, jak majordomus komolí jeho jazyk. Jeho přízvuk byl přinejmenším směšný a jeho gramatika dvojnásob. Jediné v čem byl zřejmě dost zběhlý, byla bohatá zásoba urážek.

„Ty jít,“ škuhl Harman rukou v gestu, které naznačovalo, že ho má otrok následovat.

Brzy si uvědomil, že ho majordomus vede do kovárny.

Před kovárnou čekala další herranská otrokyně. Poznal ji, i když ji viděl jen párkrát u jídla a po večeři. Jmenovala se Lira

a pracovala v domě. Byla hezká, mladší než on, nejspíš až příliš mladá na to, aby si pamatovala válku.

Harman na ni začal mluvit valoriánsky. Otrok se snažil být trpělivý, zatímco Lira překládala.

„Lady Kestrel se zatím nenamáhala tě někam umístit, tak jsem se rozhodla“ – začervenala se – „totiž on se rozhodl, že tě do práce zapřáhne sám. Obvykle se generálova stráž o opravu svých zbraní stará sama a městského valoriánského kováře pravidelně najímají, aby vykoval zbraně nové.“

Otrok přikývl. Valoriáni nechávali vyučit jen velmi málo herranských kovářů, a to z dobrých důvodů. Stačilo se jen porozhlédnout po kovárně, aby člověk pochopil. Stačilo si jen představit, jaká síla je pro manipulaci s těžkým kovářským nářadím zapotřebí.

„Oted' to budeš dělat ty,“ pokračovala Lira, „pokud se tedy ukáže, že jsi schopný, a osvědčíš se.“

Harman si ticho, které následovalo, přebral po svém, a začal zase mluvit. Lira překládala dál. „Dnes budeš kovat podkovy.“

„Podkovy?“ To bylo až moc jednoduché.

Lira se na něj soucitně usmála. Když promluvila, bylo jasné, že mluví sama za sebe, ne že jen dál škrobeně papouškuje Harmanova slova. „Je to test. Měl bys jich před západem slunce vyrobit co nejvíc. Umíš taky okovat koně?“

„Ano.“

Lira vypadala, že jeho odpovědi lituje za něj. Řekla to majordomovi, který odvětil: „Tak to má vystaráno i o práci na zítřek. Všichni naši koně potřebují okovat.“ Uchechl se. „Uvidíme, jak si tohle zvíře bude rozumět s těmi ve stáji.“